

UVOD

ZPM Maribor ima za izvajanje letovanj predpisane določene akte, med njimi tudi Pravila o redu na letovanjih in Kodeks etičnih načel vzgojiteljev na področju letovanja otrok. V teh aktih so posebej opisana pravila, pričakovanja in prepovedi, ki veljajo za otroke. Opisana pa so tudi pričakovana ravnanja in postopki vzgojiteljev ter način postopanja vodstva izmene v primerih neupoštevanja ali kršitve pravil in prepovedi. Vsak počitniški center, kjer se izvajajo letovanja, ima še posebni Hišni red, ki ga z namenom zagotavljanja enotnih kriterijev in pogojev za izvedbo varnega, urejenega ter prijetnega letovanja, izdaja sekretar ZPM Maribor.

PRAVILA O REDU NA LETOVANJIH ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR (ZPM MARIBOR) ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

IZHODIŠČA V AKTIH ZPM MARIBOR

ZPM Maribor je organizator letovanj oz. organiziranih počitnic za otroke in mladostnike (v nadaljevanju se za otroke in mladostnike uporablja izraz otrok). Ker je namen ZPM Maribor predvsem ta, da se imajo vsi otroci na letovanju lepo in se vrnejo domov zdravi, zadovoljni in sproščeni, je nujno, da je na letovanju vzpostavljen določen red.

Pod pojmom red razumemo urejene sisteme, s katerimi se dosežejo osnovni nameni letovanja (zadovoljno, zdravo, sproščeno in lepo letovanje), predvsem pa se **zagotovi varnost** vseh udeležencev. Usmeritev ZPM Maribor je tudi, da z vsemi svojimi **aktivnostmi pripomore k vzgoji** otrok in mladostnikov, **zato so za doseganje osnovnih namenov predvidena pravila, prepovedi in vzgojni ukrepi.**

1. PRAVILA NA LETOVANJU

ZPM Maribor ima na letovanjih določena pravila in neupoštevanje le-teh predstavlja kršitev. ZPM Maribor upravičeno pričakuje od otrokovih staršev, skrbnikov ali zakonitih zastopnikov, da svoje otroke usmerijo k upoštevanju pravil, napotil in navodil spremljajočih vzgojiteljev in k spoštovanju hišnega reda počitniškega centra. Otrok mora sprejeti, upoštevati in spoštovati predvsem naslednje:

BUJENJE: V primeru, da se otrok zbudi pred uro, določeno za bujenje, mora biti strpen do drugih otrok, upoštevati pa mora tudi čas bujenja vzgojiteljev.

UMIVANJE: Otrok sam poskrbi za svojo jutranjo in celodnevno osebno higieno. Prav tako skrbi za higieno v skupnih sanitarnih prostorih tako, da za seboj ne pusti umazanije.

POSRAVLJANJE IN ČISTOČA: Otrok pospravlja svojo posteljo, svojo omaro in tla v sobi tako, da jih bo čistilka lahko očistila. Papirčke, žvečilne gumije in druge smeti odnese v koš za smeti in s svojim ravnanjem prispeva k urejenemu okolju.

OBROKI: Na zajtrk, kosilo, malico in večerjo otrok prihaja primerno oblečen. Pride s svojo skupino, ki je skupaj postrežena. Po obroku pospravi za seboj in ostane pri mizi, dokler vsi iz skupine ne pojedjo.

PO OBROKIH: Čas po obrokih lahko otrok skladno z dogovorom izmene porabi za telefoniranje, pošto ali e-pošto. Če je organiziran aktivni počitek ali počitek v sobah, otrok s svojim ravnanjem ne moti drugih otrok v skupini, v objektu ali pri organiziranih dejavnostih. V času popoldanskega počitka otrok pazi, da ni izpostavljen močnemu soncu. Za nakup kartic, sladoleda, brezalkoholnih pijač itd. se upošteva odpiralni čas bifeja.

TELEFONIRANJE: Otroci imajo možnost telefonskih pogovorov v času, kot je dogovorjeno za posamezno izmeno – o tem so starši obveščeni z dopisom in na obveznem sestanku pred odhodom na letovanje. Priporočljivo je, da otrok pusti mobilni telefon doma, v kolikor pa je skupaj s svojimi starši mnenja, da je to obvezni del prtljage, ga na letovanju odda svojemu vzgojitelju, ki bo poskrbel, da bo mobilni telefon na varnem in da ga bo otrok dobil v terminu, kot je dogovorjeno.

NA IZLETU, SPREHODU, NA PLAŽI IN PODOBNO: Otrok je v času vseh aktivnosti v svoji skupini, izjemoma lahko skupino zapusti le z dovoljenjem vzgojitelja. Otrok skrbi za svojo varnost, prečka cesto na označenem prehodu za pešce, s svojim vedenjem ne ogroža sebe in drugih ter ne povzroča nevšečnosti drugim osebam.

KOPANJE, PLAVANJE IN DRUGE AKTIVNOSTI V VODI IN OB VODI: Otrok mora upoštevati, da nekateri ne znajo dobro plavati, oziroma da je sam slabši plavalec ali morda tudi neplavalec, in se temu primerno tudi obnašati. Otrok lahko gre v vodo (v morje ali v bazen) samo takrat, ko je to dogovorjeno z vzgojiteljem, in se od svoje skupine ne oddaljuje. Skakanje v vodo ni dovoljeno, razen takrat, ko so skoki v vodo posebej organizirani. Prav tako ni dovoljeno potiskanje v vodo, "tunkanje" in podobno. Otrok se skupaj s svojo skupino in vzgojiteljem udeležuje športnih in podobnih iger na plaži ter pri le-teh tudi aktivno sodeluje. V kolikor otrok sam opazi kakšno posebnost ali nevarnost, naj takoj obvesti vzgojitelje v bližini.

PRIREDITVE: Otrok na prireditvah aktivno sodeluje s svojo skupino, v določenih programih pa po dogovoru tudi sam. V primeru, da otrok na prireditvi ali tekmovanju ne sodeluje, naj bo pozoren gledalec in navijač, saj so mnogi vložili v pripravo in izvedbo prireditve ali tekmovanja veliko truda.

SPANJE: Otrok pred spanjem poskrbi za večerno osebno higieno in se preobleče v oblačila za spanje, saj v kopalkah ne sme spati. S svojim ravnanjem ne moti drugih, saj vsi potrebujejo dovolj pravega počitka. V času nočnega počitka otrok ne sme imeti pri sebi mobilnega telefona in fotoaparata, zato ga pusti pri svojem vzgojitelju.

VSELEJ IN POVSOD: Otrok ne sme zapustiti skupine brez dovoljenja vzgojitelja. Na izletu ali sprehodih mora biti vedno v dogovorjeni skupini, saj lahko drugače povzroči težave in skrbi svoji skupini, vzgojitelju in staršem doma. Otrok naj tujcem ne posreduje nobenih telefonskih števil, poštnih ali elektronskih naslovov, prav tako naj se izogiba tujcem, ki ga želijo fotografirati. O tem naj obvesti vzgojitelja.

2. PREPOVEDI IN KRŠITVE

Pod prepovedmi so mišljena vsa nedovoljena ravnanja, ki jih opisuje pravni red Republike Slovenije ali druge države, kjer letovanje poteka, in posebne prepovedi, ki so zapisane v aktih organizatorja letovanja ter v Hišnem redu počitniškega centra. S terminom organizator letovanja mislimo na ZPM Maribor, počitniški center pa je lokacija, kjer se letovanje izvaja.

KRŠITVE

Kršitve so vse tiste aktivnosti, s katerimi otrok na letovanju ravna v nasprotju s pravili, prepovedmi in Hišnim redom, ter imajo za posledico oteženo delovanje skupine ali izmene, v katero je otrok vključen.

Vse kršitve obravnavajo vzgojitelji in pedagoško vodstvo, za hujše kršitve se izreče vzgojni ukrep, otroka pa se lahko napoti domov.

Hujše kršitve so:

- prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola ter opijanje,
- prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje drog in napeljevanje k uživanju le-teh,
- fizično, spolno ali grobo verbalno nasilje nad vrstniki ali drugimi udeleženci letovanja,
- izsiljevanje vrstnikov in drugih udeležencev letovanja,
- namerno in zlonamerno uničevanje tuje lastnine,
- neprimeren odnos do pedagoškega, zdravstvenega in tehničnega osebja,
- ogrožanje življenja in zdravja vseh udeležencev letovanj ter delavcev počitniških centrov
- samovoljno zapuščanje skupine,
- nedovoljeno kopanje,
- kajenje,
- večkratno neupoštevanje pravil, dnevnega in hišnega reda ter določil obveznih napotkov za varnost in dobro počutje na plaži.

V kolikor otrok krši predpisana pravila in moralne norme, se mu v skladu s pravili na letovanjih ZPM Maribor, Hišnim redom počitniškega centra, Kodeksom etičnih načel vzgojiteljev na področju letovanja in poslovníkom o poslovanju počitniških centrov na predlog vzgojitelja ali vodstva izmene izreče vzgojni ukrep.

3. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi, ki se praviloma stopnjujejo, so naslednji:

UKREPI NA LETOVANJU:

1. opomin vzgojitelja,
2. opomin pedagoškega vodje,
3. opomin pred napotitvijo domov,
4. napotitev otroka z letovanja domov.

UKREPI PO LETOVANJU:

5. prepoved letovanja za eno leto,
6. trajna prepoved letovanja.

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko poda vzgojitelj, pomočnik pedagoškega vodje ali pedagoški vodja izmene. Predlog za začetek postopka zoper otroke tretjih oseb lahko podajo tudi starši ali skrbniki otrok, ki so bili prizadeti zaradi ravnanj tretjih otrok, in sicer takoj ali najkasneje v roku enega tedna po vrnitvi z letovanja.

Postopek za izrekanje vzgojnega ukrepa vodi pedagoški vodja izmene, razen za ukrep pod točko 1 - opomin vzgojitelja. V kolikor predlog za izvedbo postopka podajo v skladu s prejšnjim odstavkom starši ali skrbniki, sproži postopek sekretar ZPM Maribor.

Vzgojni ukrep prepovedi letovanja izreka Vodstvo aktiva vzgojiteljev pri ZPM Maribor na svoji prvi seji po končani sezoni letovanj, in sicer le na pisni predlog vodstva izmene. Vzgojni ukrep pod točko 5, prepoved letovanja za eno leto, se lahko izreče tudi pogojno.

S postopkom in izrečenimi ukrepi morajo biti seznanjeni tudi starši, skrbniki oziroma zakoniti zastopniki otroka. Osnovno obvestilo o kršitvi in postopku podata staršem ob zaključku letovanja (napotitvi domov) otrokov vzgojitelj in pedagoški vodja. V primeru izreka vzgojnega ukrepa prepovedi letovanja za eno leto ali trajne prepovedi letovanja pisno obvestilo staršem posreduje strokovna služba ZPM Maribor.

Otrokov vzgojitelj in pedagoški vodja na letovanju vodita pisno dokumentacijo o dejavnostih za preprečevanje kršitev in o postopku izrekanja vzgojnega ukrepa (pogovor s kršiteljem, z morebitnimi oškodovanci, z njegovimi vrstniki, s starši, z vodstvom izmene, telefonski pogovor s strokovno službo in sekretarjem ZPM Maribor).

Pri določanju vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati osebnostno zrelost kršitelja, nagibe, zaradi katerih je storil dejanje, okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno, postopnost in možne posledice ukrepa ter druge okoliščine, pomembne za izrek ukrepa.

Pisno mnenje o kršitvi podajo:

- **vzgojitelj,**
- **kršitelj in njegova skupina.**

Pedagoški vodja lahko opravi pogovor, v katerem morajo sodelovati vzgojitelj, ki si ga izbere kršitelj, njegov vzgojitelj in kršitelj sam.

Pedagoški vodja se lahko glede na obliko kršitve posvetuje z vodstvom izmene in v dogovoru z njim izreče ukrep. Z izrečenim ukrepom mora seznaniti celotni vzgojitelski tim izmene in sekretarja oziroma strokovno službo ZPM Maribor.

Z vzgojnimi ukrepi od 3. do 6. točke se seznanijo starši. Starši imajo možnost pritožbe: na ukrepa pod 3. in 4. točko na Vodstvo aktiva vzgojiteljev, na ukrepa pod 5. in 6. točko pa na predsedstvo ZPM Maribor.

V kolikor otroci, ki jim je pogojno izrečen ukrep prepovedi letovanja za eno leto, vseeno želijo letovati, povabi strokovna služba starše in otroka na razgovor. Na razgovoru je prisoten tudi pedagoški vodja želene izmene. Predstavniki strokovne službe in pedagoški vodja po razgovoru presodijo, ali otrok lahko letuje. Če se starši vabilu na razgovor ne odzovejo, strokovna služba ZPM Maribor zavrne otrokovo letovanje.

V primeru izrečenega ukrepa napotitve otroka z letovanja domov, so starši, skrbniki oziroma zakoniti zastopniki otroka takoj po prejemu obvestila dolžni priti po otroka ali pisno pooblastiti drugo osebo, da to opravi v njihovem imenu. Za prejeto obvestilo velja telefonski klic staršem, skrbnikom oziroma zakonitim zastopnikom, ki ga opravi pedagoški vodja izmene, njegov pomočnik ali strokovna služba ZPM Maribor. V kolikor starši, skrbniki ali zakoniti zastopniki ne poskrbijo za vrnitev otroka z letovanja domov, izvede napotitev ZPM Maribor na račun staršev, skrbnikov oziroma zakonitih zastopnikov. ZPM Maribor lahko v nadaljevanju postopka po lastni oceni vseh okoliščin, ko starši, skrbniki ali zakoniti zastopniki morebiti niso hoteli priti po otroka, obvesti tudi pristojni center za socialno delo.

Disciplinski ukrepi se evidentirajo na internih obrazcih ZPM Maribor, ki so na razpolago pedagoškemu vodji, in se vpišejo tudi v poročilo o delu izmene.

Vsega, kar od otrok pričakujemo organizatorji letovanja, ne moremo zapisati med pravila in prepovedi, zato morajo otroci in mladostniki upoštevati tudi Hišne rede domov in centrov, kjer se izvajajo letovanja. Ker poletne počitnice trajajo dva meseca in so do konca avgusta dnevi vse krajši, vsaka izmena oblikuje še svoja pravila, odstopanja od predvidenega Hišnega reda pa sprejema vodstvo počitniškega centra.

Poleg pravil, prepovedi in Hišnega reda počitniških domov, so posebej opisana tudi pravila, ravnanja in postopki vzgojiteljev in vodstva izmene za primere neupoštevanja ali kršitve pravil in prepovedi ter poškodovanja opreme. Vodstvo aktiva vzgojiteljev pri ZPM Maribor je pripravilo tudi Kodeks etičnih načel vzgojiteljev na področju letovanja otrok, ki ga vsi spremljevalci na letovanjih sprejemajo in se zavezujejo k njegovemu spoštovanju.

Ta pravila, Hišni redi počitniških centrov in Kodeks etičnih načel vzgojiteljev na področju letovanja otrok pri ZPM Maribor so javni dokumenti in so objavljeni na spletni strani www.zpm-mb.si.

Maribor, 3. 6. 2015

Sekretar ZPM Maribor:

Božidar Raušl